ONDERZOEKS- EN EVALUATIESAMENVATTING
Impact op korte termijn: Ontwikkeling van leerkrachten

Beoordeling van de impact van mentorschap-op-maattraining van NEST bij startende leerkrachten in Europese scholen met veel socio-economisch kwetsbare leerlingen: Een casestudy van zeven onderwijssystemen.

Anderson-Park, Eva & Veldhuizen, Myrte & Kindlinger, Marcus & Abs, Hermann.
(2024). Eindevaluatierapport van het NEST-project: Implementatie en effecten van mentorschap-op-maattraining voor startende leerkrachten op scholen met veel socio-economisch kwetsbare leerlingen in zeven Europese onderwijssystemen.

NEST
NOVICE EDUCATOR SUPPORT AND TRAINING

Dit is een samenvatting van het eindevaluatierapport van het 'Novice Educator Support and Training', het NEST-project. Het project heeft als doel de retentie van startende leerkrachten te verbeteren – voornamelijk op scholen met veel socio-economisch kwetsbare leerlingen – door middel van mentorschap op maat van de behoeften en uitdagingen van startende leerkrachten. Het project werd medegefinancierd door de Europese Commissie als een beleidsexperiment van Erasmus+.

De focus van het project lag op het ontwikkelen en implementeren van een mentorschap-op-maattraining om startende leerkrachten te ondersteunen. Het eindevaluatierapport beoordeelt de effectiviteit van de NEST-interventies in zeven onderwijssystemen in Europa (Oostenrijk, België [Vlaamse Gemeenschap en de Federatie Wallonië-Brussel], Bulgarije, Roemenië en Spanje [Catalonië en de Autonome Gemeenschap Madrid]), met de nadruk op mentortraining en mentorresultaten.

In elk deelnemend onderwijssysteem was er een Teach For All-partner en ten minste één andere medewerker uit de onderwijssector (d.w.z. Ministerie van Onderwijs of onderwijsvakbond) aanwezig.

Het NEST-project richt zich op de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van een mentortrainingsprogramma, dat startende leerkrachten op scholen met veel socio-economisch kwetsbare leerlingen wil ondersteunen. Mentorschap is een essentiële factor om de betrokkenheid van leerkrachten, hun onderwijspraktijk en de prestaties van leerlingen te verbeteren. De toegang tot mentorschap is echter ongelijk verdeeld over de OESO-landen: gemiddeld heeft slechts 22% van de startende leerkrachten een mentor toegewezen (TALIS, 2018).

Gezien het hogere verloop op scholen met een achterstand, kan het ontbreken van mentorschap nefast zijn. Om aan deze behoefte te beantwoorden, ontwikkelde het NEST-project een mentortrainingsprogramma dat is afgestemd op de specifieke uitdagingen waar startende leerkrachten op dergelijke scholen mee worden geconfronteerd. Het projectconsortium werd beheerd door Bulgarije en bestond uit partners uit de zeven deelnemende onderwijssystemen, die elk verantwoordelijk waren voor verschillende aspecten van de implementatie en evaluatie.

→ Lees het volledige rapport hier

07
Onderwijssystemen

05
Landen

39
Regio's

450+
Mentoren

1.300+
Leranen

De interventie

Het NEST-project bestaat uit twee hoofdinterventies: het NEST-mentortrainingsprogramma en mentorschap op maat voor startende leerkrachten op scholen met veel socio-economisch kwetsbare leerlingen.

Het **mentortrainingsprogramma** is ontwikkeld door de Spaanse ngo Empieza por Educar. Het had als doel mentoren te leren hoe ze mentorstrategieën konden implementeren op maat van de specifieke behoeften van startende leerkrachten in scholen met veel socio-economisch kwetsbare leerlingen. Mentoren volgden een tweejarige training, waarbij het grootste deel in het eerste jaar werd aangeleerd via zowel zelfstudiemodules als sessies onder leiding van een trainer. De training richtte zich op verschillende mentoringtechnieken en omvatte observatie- en feedbackcycli, follow-upbijeenkomsten en metacognitieve sessies om reflectie te stimuleren. In de verschillende onderwijssystemen werd de training aangepast aan de lokale context en omstandigheden.

Tijdens de tweede interventie, **mentorschap op maat voor startende leerkrachten**, pasten de mentoren de vaardigheden toe die ze tijdens de training hadden geleerd om startende leerkrachten in scholen met veel socio-economisch kwetsbare leerlingen persoonlijk te coachen. Gebaseerd op het model van John Heron[1], werden mentoren getraind om een onderscheid te maken tussen autoritaire en faciliterende mentorstijlen. Het mentorprogramma is ontworpen om tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van minder ervaren leerkrachten en de unieke moeilijkheden die gepaard gaan met het werken in scholen met veel socio-economisch kwetsbare leerlingen. Het doel was om het aangeboden mentorschap zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de persoonlijkheid en de behoeften van elke startende leerkracht. Hoe beter de match, hoe beter nieuwe leerkrachten ondersteund konden worden om de moeilijkheden die gepaard gaan met lesgeven in een scholen met veel leerlingen met kwetsbare achtergrond te overwinnen. De veranderingstheorie van het NEST-project is ontwikkeld in samenwerking met verschillende partijen en gebaseerd op uitgebreid literatuuronderzoek en expertise. Het ondersteunt de grondgedachte en verwachte resultaten van deze interventies en benadrukt het belang van gekwalificeerde mentoren en persoonlijke ondersteuning om de retentie en effectiviteit van startende leerkrachten te verbeteren.

1. Heron, J. (2001). Helping the Client. (5th ed.) Thousand Oaks, California: Sage.

ONS VERANDERINGSMODEL
ONDERWIJSSYSTEMEN

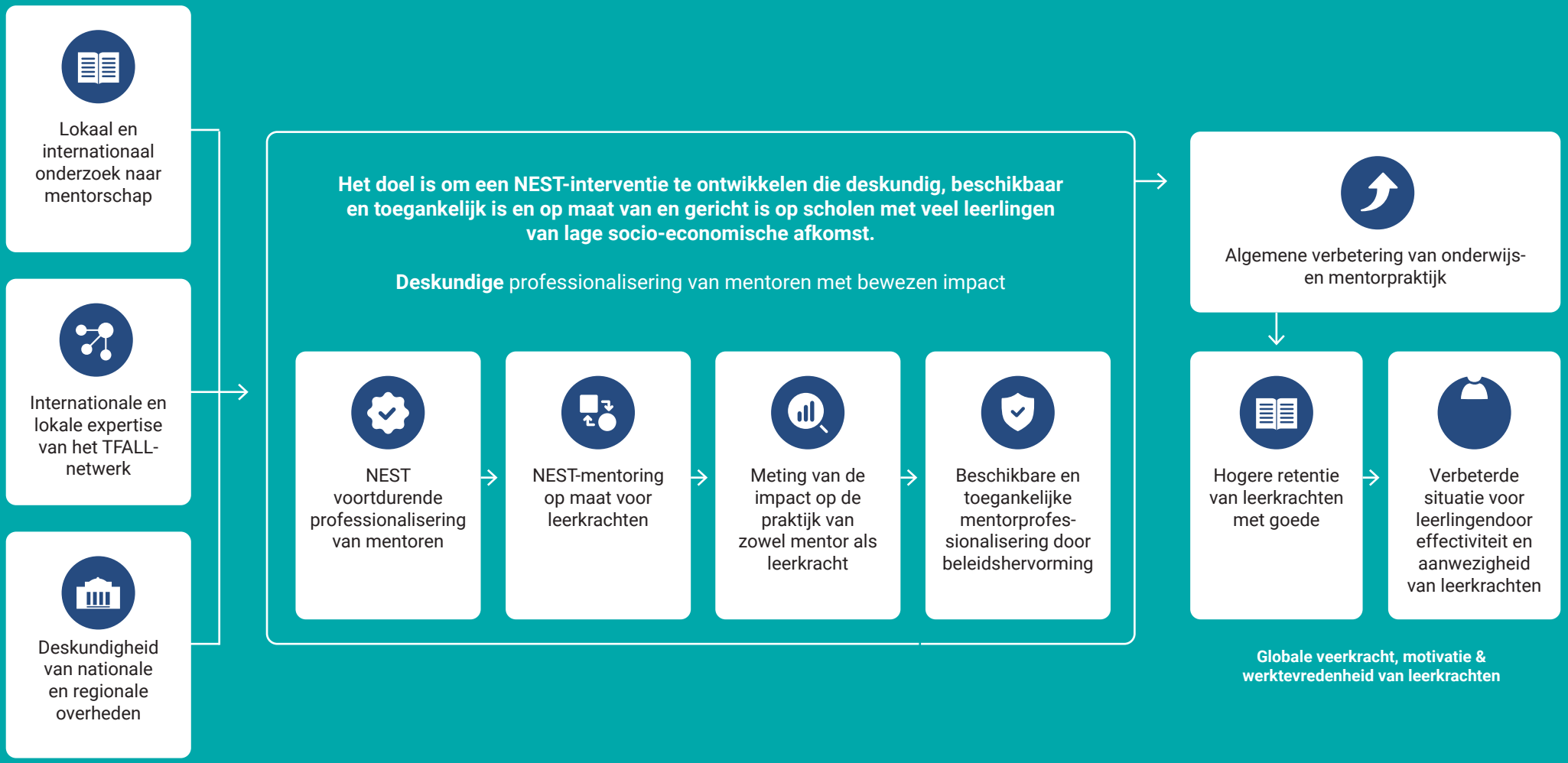

De evaluatie

Het uiteindelijke rapport geeft een overzicht van de evaluatiebevindingen van het NEST-mentortrainingsprogramma en het daaropvolgende mentorschap op maat.

Het rapport bespreekt de resultaten voor een periode van twee schooljaren NEST-mentorschap en twee groepen startende leerkrachten die elk één schooljaar gevolgd werden. Via online enquêtes werd de voortgang van mentoren en startende leerkrachten gevolgd, zodat hun ontwikkeling makkelijker beoordeeld kon worden. Controlegroepen van mentoren en startende leerkrachten werden ook ondervraagd, zodat een vergelijking mogelijk was tussen degenen die NEST-training/mentoring kregen en degenen die dat niet kregen.

→ Hier komt u meer te weten over de opzet van de NEST-evaluatie

DE EVALUATIE HAD BETREKKING OP DE VOLGENDE VRAGEN:

- VERBETERT HET NEST-MENTORTRAININGSPROGRAMMA DE MENTORVAARDIGHEDEN VAN MENTOREN?
- BEOORDELEN STARTENDE LEERKRACHTEN MET NEST-GETRAINDE MENTOREN HUN MENTORSCHAP HOGER DAN LEERKRACHTEN MET ONGETRAINDE MENTOREN?
- ZIJN STARTENDE LEERKRACHTEN DIE BEGELEID WORDEN DOOR NEST-GETRAINDE MENTOREN MEER TEVREDEN OVER DE BEGELEIDING DIE ZE KRIJGEN IN VERGELIJKING MET EEN CONTROLEGROEP?
- HELPT HET NEST-MENTORSCHAP STARTENDE LEERKRACHTEN OP HET VLAK VAN HUN BEKWAAMHEID ALS LESGEVER, HUN VEERKRACHT EN DE BEREIDHEID OM LEERKRACHT TE BLIJVEN?

Belangrijkste resultaten

De belangrijkste bevindingen van dit onderzoek zijn:

IMPACT OP MENTOREN

1.
De NEST-mentortraining had een positieve impact op het vermogen van mentoren om hun aanpak aan te passen aan de behoeften van startende leerkrachten.

2.
NEST-mentoren toonden meer enthousiasme en ervoeren meer bekwaamheid in vergelijking met mentoren uit de controlegroep.

IMPACT OP LEERKRACHTEN

3.
Startende leerkrachten met NEST-mentoren gaven aan een betere focus, en een meer geschikte en bekwame mentor te hebben.

4.
Sommige startende leerkrachten met NEST-mentoren waren bekwamer in het lesgeven, hadden meer professionele veerkracht en waren meer bereid om leerkracht te blijven.

IMPACT OP MENTOREN

De resultaten voor mentoren zijn gebaseerd op mentorgegevens, en omvatten alle zeven onderwijssystemen. Vanwege de kleine steekproef was statistisch testen echter niet haalbaar en werd er alleen beschrijvende statistiek gebruikt.

1.
De NEST-mentortraining had een positieve impact op het vermogen van mentoren om hun aanpak aan te passen aan de behoeften van startende leerkrachten.

De bevindingen geven aan dat de NEST-mentortraining een positieve impact had op de bekwaamheid en effectiviteit van mentoren, wat uiteindelijk gunstig is voor startende leerkrachten, met name in uitdagende schoolomgevingen. NEST-getrainde mentoren vertoonden betere mentoringvaardigheden, waarbij ze zich meer richtten op specifieke uitdagingen en hun werkwijze aanpasten aan situaties uit de klas. Ze waren in staat om constructieve feedback te geven en actief te luisteren naar de startende leerkrachten die ze begeleidden. Over het algemeen had de NEST-training een positieve impact op de kwaliteit van het mentorschap op microniveau, waarbij mentoren startende leraren met succes ondersteunden in verschillende systemen. Hoewel de impact varieerde, droeg de training consequent bij aan het verbeteren van mentorpraktijken en het ondersteunen van de professionele groei van zowel mentoren als startende leerkrachten.

2.
NEST-mentoren toonden meer enthousiasme en ervoeren meer bekwaamheid in vergelijking met mentoren uit de controlegroep.

In alle systemen toonden NEST-mentoren een grotere bereidheid om door te gaan met het mentorschap, vooral in systemen waar mentorschap vrijwillig was. Ondanks de verschillen tussen de systemen bleven de NEST-mentoren enthousiast en toonden ze na verloop van tijd meer bekwaamheid, met opmerkelijke groei in systemen als Bulgarije en Catalonië. Dit suggereert de effectiviteit van de NEST-mentortraining om het enthousiasme en de bekwaamheid van mentoren te vergroten.

IMPACT OP LEERKRACHTEN

De resultaten van startende leerkrachten en NEST-mentoren vanuit het perspectief van startende leerkrachten waren gebaseerd op de vier onderwijssystemen met voldoende grote steekproeven (van startende leerkrachten) voor statistische analyse (Bulgarije, Roemenië, de Federatie Wallonië-Brussel, Catalonië en de Autonome Gemeenschap Madrid).

3.
Startende leerkrachten met NEST-mentoren gaven aan een betere focus, en een meer geschikte en bekwame mentor te hebben.

Startende leerkrachten in de interventiegroep vinden dat hun NEST-mentoren significant meer kwaliteitsvolle tijd besteden aan mentorschap dan de controlegroep, met een consistente significantie over meerdere beoordelingen. Bovendien beoordelen ze de bekwaamheid van hun mentoren significant hoger dan degenen in de controlegroep. Daarnaast gaven startende leerkrachten uit de interventiegroep aan een significant sterkere focus te hebben om schooluitdagingen aan te pakken in hun mentorervaring in vergelijking met de controlegroep. Ze vonden ook dat de mentorpraktijken van hun NEST-mentoren beter aansloten bij hun eigen behoeften. Over het algemeen zijn de resultaten van alle onderwijssystemen positief wat betreft de invloed van NEST-mentoring, waarbij sommige systemen uitsluitend positieve resultaten rapporteren.

4.
Sommige startende leerkrachten met NEST-mentoren waren bekwamer in het lesgeven, hadden meer professionele veerkracht en waren meer bereid om leerkracht te blijven.

Ondanks de variatie tussen de vier onderwijssystemen uit deze steekproef (Bulgarije, Roemenië, de Federatie Wallonië-Brussel, Catalonië en de Autonome Gemeenschap Madrid), vertoonden startende leerkrachten in de interventiegroep consistent positieve resultaten op het gebied van bekwaamheid in lesgeven, emotionele veerkracht, werktevredenheid en retentie. Ze vertoonden een grotere bekwaamheid in lesgeven, met name in interacties met leerlingen en ouderbetrokkenheid, en gaven aan significant meer tevreden te zijn met hun school als werkplek. Ze toonden ook een grotere bereidheid om langer in het onderwijs te blijven in vergelijking met de controlegroep. Desalniettemin onderstrepen deze bevindingen, gezien de variaties tussen verschillende systemen, de positieve impact van NEST-mentorschap op de resultaten van startende leerkrachten.

Beperkingen van de studie en overwegingen voor de toekomst

De evaluatie van het NEST-project onderstreept de noodzaak van een voorzichtige interpretatie vanwege de complexe wisselwerking van linguïstische, culturele en structurele verschillen tussen de zeven betrokken Europese onderwijssystemen. Hoewel er binnen elk systeem werd geprobeerd om de interventie- en controlegroepen met elkaar te vergelijken, zorgden de verschillen tussen de systemen voor problemen bij het trekken van definitieve conclusies. De grootte van de steekproeven en het uitvalpercentage varieerden, doordat sommige systemen te kampen hadden met wervingsproblemen die nog verergerd werden door de COVID-19 pandemie. De opzet van het project, inclusief opeenvolgende groepen van startende leerkrachten, hielp bij het verzamelen en analyseren van gegevens, hoewel er uitdagingen bleven bestaan bij het ontwikkelen van vragen en het opzetten van de enquête.

Over het algemeen werden positieve effecten van de NEST-mentortraining waargenomen in verschillende systemen, wat suggereert dat de training aanpasbaar en potentieel op grotere schaal toepasbaar is. Het succes van onderzoek op grotere schaal hangt echter af van factoren zoals bestaande mentorstructuren en wettelijke regels binnen elk onderwijssysteem. Dit benadrukt het belang van contextspecifieke overwegingen bij toekomstige implementaties.

projectnest.eu

NEST
NOVICE EDUCATOR SUPPORT AND TRAINING

Dit project werd gefinancierd met steun van de Europese Commissie. De inhoud van deze folder geeft enkel de visie van de auteur weer, en de Commissie kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor het gebruik dat eventueel gemaakt wordt van de informatie die erin vervat is.

Met de steun van het Erasmus+ programma van de Europese Unie

PARTNERS

Onderwijscentrum brussel
TEACH FOR AUSTRIA
TEACH for BELGIUM
Ministerul Educației și Cercetării Științifice
Заедно в час
Teach For All
A Global Network
Wallonie-Bruxelles Enseignement
Enseignement Catholique
Университет Дуисбург Есен
Open-Minded
Consejería de Educación, Juventud y Deporte
Comunidad de Madrid
Teach For Romania
Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
European Office
Board of Education for Vienna
exe